

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΕΥΡΙΤΑΚΗΣ

Ξαναδιαβάζοντας
τον
Καζαντζάκη

ΤΕΣΣΕΡΑ ΔΟΚΙΜΙΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το πνευματικό διαμέτρημα του Νίκου Καζαντζάκη και το αποτύπωμά του στα ελληνικά γράμματα και τον παγκόσμιο πολιτισμό καθιστά τη συγγραφή για την προσωπικότητα, τη θεωρία και τη ζωή του, ένα εγχείρημα εξόχως τολμηρό· η ανάληψή του απαιτεί ευρυμάθεια, συνθέσεις και οξεία κριτική ματιά. Προσόντα που, όχι μόνον διέθετε, αλλά και γενναιόδωρα μοιραζόταν ο συγγραφέας του βιβλίου τούτου. Ο Δημήτρης Ευριτάκης, δια της έρευνας και της πέννας του, κατορθώνει, πράγματι, κάτι σπουδαίο. Καθιστά τον αναγνώστη κοινωνό λιγότερο φωτισμένων –μα άρρηκτα συνδεδεμένων με το «είναι» του μεγάλου Κρήτα– πτυχών του βίου του, επιχειρώντας μια επανανάγνωση του Καζαντζάκη, όπως εύστοχα τίθεται ήδη από τον τίτλο του βιβλίου, και η οποία όχι μόνον αποκαλύπτει την πολυσχιδή του σκέψη και δράση, αλλά και αποτελεί πολύτιμο οδηγό για την βαθύτερη κατανόηση του έργου του.

Θα ήταν, όμως, παράλειψη να μην σταθώ και στην ιδιαίτερη σημειολογία μεταξύ των κοινών, παραλλήλως υφιστάμενων ιδιοτήτων του συγγραφέα Δημήτρη Ευριτάκη και του υποκειμένου έρευνας και θαυμασμού του, του Νίκου Καζαντζάκη: εκείνων του νομικού, του συγγραφέα και του πολιτικοποιημένου πολίτη. Ιδιοτήτων που επιτρέπουν στον Δημήτρη Ευριτάκη την εναργέστερη αποτύπωση των λεπτών αποχρώσεων των επιλογών, των ανησυχιών και των προκλήσεων με τις οποίες ήρθε αντιμέτωπος ο Καζαντζάκης.

Κάθε ένα από τα τέσσερα δοκίμια –συνθέσεις ιστορικών πηγών και του λυρικού σχολιασμού του συγγραφέα– εστιάζει σε εκφάνσεις της καζαντζακικής πορείας που δεν έχουν αναδειχθεί ισότιμα με την λογοτεχνική του παρουσία: το διάστημα των νομικών του σπουδών στην Αθήνα και το Παρίσι ως και την επιστροφή του στην Κρήτη, την γνωριμία του με τη νιτσεική φιλοσοφία που τόσο τον επηρέασε αποτελώντας την αφετηρία των δικών του αναζητήσεων, την αγάπη του για τη γενέτειρα νήσο, τον ευγενή πατριωτισμό και την περίοδο της στρατιωτικής του θητείας, την πολιτική του δράση εντός και εκτός συνόρων. Η καταγραφή των γεγονότων διαπλέκεται με την παράθεση συγκινητικών τεκμηρίων, επιστολογραφίας και

φωτογραφικού υλικού που επανατοποθετούν, ενώπιον του αναγνώστη, το σύμβολο στην ανθρώπινη διάστασή του.

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου, έχουμε την ευκαιρία να εντυπώσουμε στη δόμηση της γοητευτικής κοσμοθεωρίας του Καζαντζάκη και να ερμηνεύσουμε την έντονη υπαρξιακή διάσταση της γραφής του· να πιστώσουμε ότι ο βαθιά ανθρωπιστικός χαρακτήρας του έργου του δεν απηχεί τίποτε παραπάνω από τις ίδιες τις επιλογές του, στον ρου του βίου ενός ανθρώπου – που όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο συγγραφέας, «δεν ήταν του κόσμου τούτου». Πώς αλλιώς μπορεί, άλλωστε, να αποδοθεί καλύτερα η άνευ όρων αγάπη του Νίκου Καζαντζάκη για τον άνθρωπο και την ελευθερία, μια αγάπη που καθόριζε διαχρονικά την ανάγκη του να προστρέχει σε υπεράσπιση των υποθέσεων εκείνων που άξιζαν την υποστήριξή του;

Συνοδευόμενη από ιδιαίτερη συγκινησιακή φόρτιση, η παρούσα επανέκδοση από τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου του Ξαναδιαβάζοντας τον Καζαντζάκη – Τέσσερα Δοκίμια, πραγματοποιείται με την συμπλήρωση είκοσι οκτώ χρόνων από την πρώτη κυκλοφορία του βιβλίου και επτά χρόνων από την πρόωγη απώλεια του συγγραφέα του και ιστορικού μέλους του Συλλόγου μας, Δημήτρη Ξυριτάκη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Σ.Η. εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του στην οικογένεια του συγγραφέα, θεματοφύλακα της μνήμης και του σημαντικού έργου του. Δέσμευση και κοινή προτεραιότητα όλων ημών, η συνέχιση της ενίσχυσης κάθε προσπάθειας που αναδεικνύει τις δεξιότητες των μελών μας και εξυψώνει το επιστημονικό αποτύπωμα του Συλλόγου μας.

Ηράκλειο, Μάιος 2025

Νίκος Λογοθέτης

Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου